

MEMO

PROCESNUMMER	ZK24000133	DATUM	12 februari 2024
DOCUMENTNUMMER	24.0000119	OPENBAAR	Ja
PORTEFEUILLEHOUDER	R. van Dolder	VAN	College van B&W
AAN	Gemeenteraad		
ONDERWERP	Memo Monitoring energiebesparing		

INLEIDING

Als gemeente heeft Koggenland uitgesproken in 2050 energieneutraal te zijn. Dit ligt in lijn met de kabinetsdoelstellingen alhoewel het kabinet daarin een tussendoelstelling in 2030 hanteert. Recentelijk is deze doelstelling aangescherpt naar 60% CO2-reductie om zeker te zijn dat de Rijksdoelstelling van 55% uitstootdaling in 2030 gehaald wordt ten opzichte van 1990.

Voor de CO2-monitor heeft adviesbureau Berenschot de historische ontwikkeling van uitstoot onderzocht inclusief een toekomstige prognose. Deze biedt informatie over hoe uitstoot zich ontwikkeld heeft en vermoedelijk gaat ontwikkelen. In de prognoses wordt daarbij gekeken naar de mate van invloed van onze gemeente op deze reductie. Met deze memo geven wij gevolg aan de eerdere toezegging aan de raad om de energiebesparing voor de gemeente Koggenland in kaart te brengen. In samenspraak met Berenschot is de historische uitstootontwikkeling en de energievraag per sector toegevoegd als onderdeel van de CO2-monitor.

DOEL MEMO

Het informeren van de Gemeenteraad over historische uitstootontwikkeling CO2 inclusief een prognose voor de toekomst.

GEVRAAGDE ACTIE N.A.V. MEMO / KENNIS TE NEMEN VAN

1. Kennisnemen van de Memo Monitoring Energiebesparing.

Inleiding

De CO2-monitor geeft een onderbouwd inzicht in de historische ontwikkeling van CO2-uitstoot, een prognose van de toekomstige voortgang en inzicht in de resterende opgave voor uitstootdaling na 2030. Voor de historische ontwikkeling is gekeken naar directe uitstoot binnen de gemeentegrenzen van Koggenland aangevuld met uitstoot die te herleiden is tot verbruik van warmte en elektriciteit. In deze rekenmethode geeft Berenschot aan niet over alle historische gegevens te beschikken. Waar noodzakelijk is dit berekend op basis van nationale verbruiksdata.

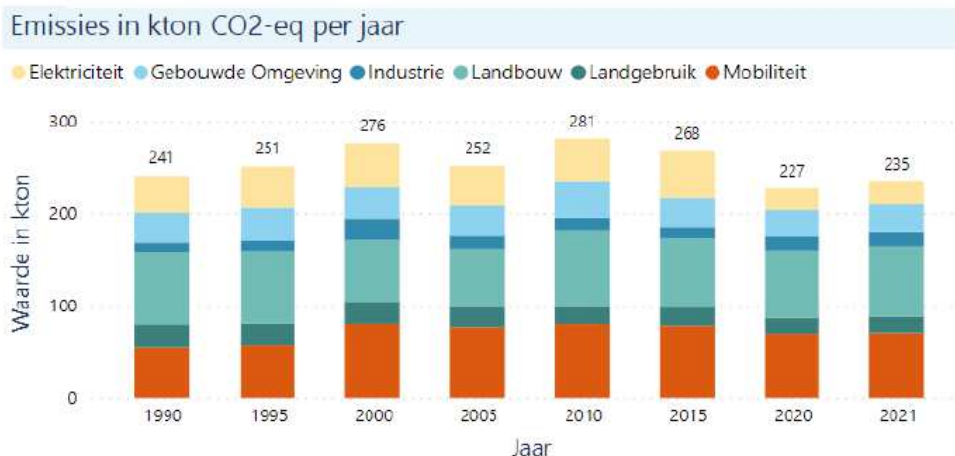
Fair share

In de monitor wordt gerekend met het begrip ‘fair share’. Dit is een herberekening van de Rijksdoelstelling van 55% reductie CO2 in 2030 rekening houdend met de lokale bijdrage aan de uitstoot en dus invloed op uitstoot. Om onze eerlijke bijdrage te leveren wordt uitgegaan van 48,5% CO2-reductie. Dit begrip vraagt om nuance. Ook de uitstoot van rijks- en provinciewegen wordt aan ons eerlijk deel toegerekend. Dat uitstoot herleidbaar is tot het eerlijk deel van Koggenland betekent niet dat het altijd met lokaal beleid op te lossen is.

Historische ontwikkeling CO2-uitstoot

In het rapport wordt gesproken over kilotonnen CO2. Een ontoegankelijke eenheid die tot de verbeelding spreekt. Stel je slaat 1 ton CO2 op in een luchtballon dan zou je een kleine luchtballon van 500 m3 inhoud nodig hebben. Om een kiloton CO2 op te slaan zijn 1.000 van deze luchtballonnen nodig.

In onderstaande figuur wordt duidelijk hoe uitstoot zich historisch ontwikkeld heeft en hoe deze over sectoren verdeeld is. Ondanks het aantal bewoners en bedrijven in de gemeente is toegenomen is de uitstoot netto 6 kton gedaald. Op het hoogtepunt in 2010 was de gemeten uitstoot 281 kton CO2. Deze tussentijdse piek maakt de vergelijking met 1990 ingewikkeld. 2,5% daling lijkt niet veel toch bevat deze tijdslijn tegelijkertijd een kantelpunt waarin de uitstoot tussen 2010 en 2021 ruim 26% gedaald is. De daling van netto 2,5% CO2-uitstoot moet bezien worden vanuit de groei in bewoners 1990 tot nu. Ook het bedrijfsleven is in de tussentijd fors gegroeid. Ter illustratie: tussen alleen al 2015 en 2021 zijn alle economische activiteiten toegenomen van 2390 naar 2995 bedrijven terwijl de uitstoot netto is gedaald van 268 kton naar 235 kton.

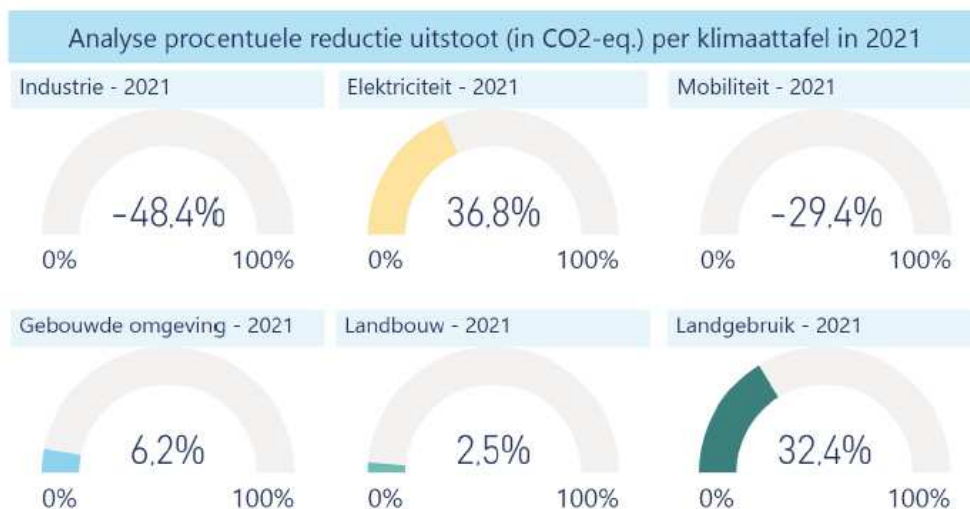

Figuur 1. Uitstootontwikkeling CO2 tussen 1990 en 2021

Uitstootreductie per sector

Wanneer de uitstootontwikkeling tussen 1990 en 2021 per sector wordt bekeken ontstaat een genuanceerder beeld per sector. Onderstaand figuur laat die ontwikkeling zien voor de onderzochte sectoren.

¹ Statline, CBS, vestigingen van bedrijven 2015 & 2021

Figuur 2. Uitstootontwikkeling CO₂ per sector

In figuur 2 valt op dat uitstoot door elektriciteit ruim een derde is gedaald. Het lukt in Koggenland om met meer mensen ruim minder CO₂ uit te stoten. Ook in het landgebruik is een duidelijke daling zichtbaar. Dit omvat de vermindering in uitstoot door vastlegging CO₂ in bomen en bodem tegenover emissies uit landbouwgrond, grasland, bebouwing en moeras- en veengronden.

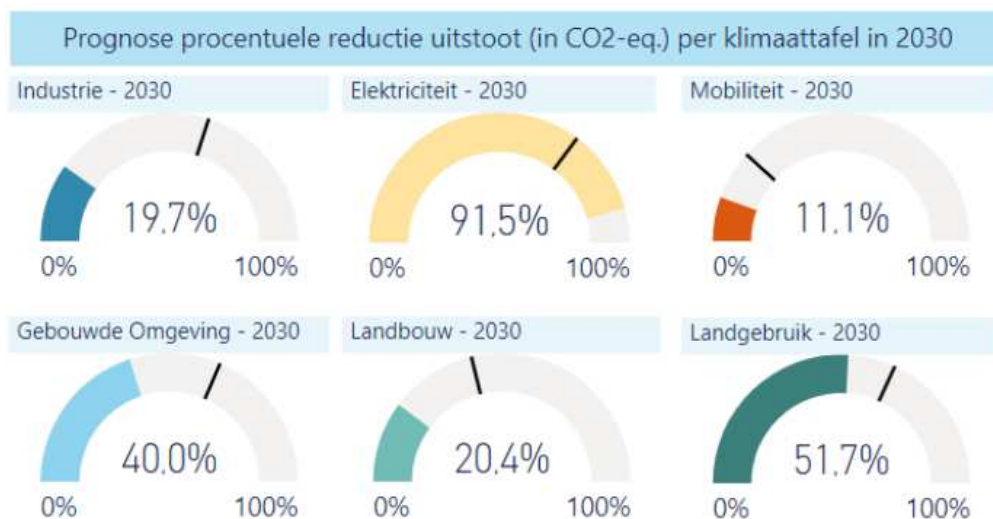
In mobiliteit is een toename van 4% van de uitstoot naar 6% van het aandeel uitstoot te zien: een verdubbeling. Deze wordt voornamelijk verklaard door de A7 en de provinciale wegen die door onze gemeente lopen. Samen zijn deze wegen verantwoordelijk voor 85% van de totale uitstoot door mobiliteit. Alhoewel deze meegerekend wordt heeft lokaal beleid hier geen invloed op. Wanneer deze uitstoot buiten de berekening wordt gehouden is een daling van 12% zichtbaar in de mobiliteitsuitstoot. In de gebouwde omgeving (warmtevraag) is een daling van 6% zichtbaar tussen 1990 en 2021. Deze daling wordt verklaard door energiebesparingsmaatregelen, een algeheel dalende energievraag en verbeterde isolatie.

Verwachte toekomstige CO₂-reductie in 2030

Een tweede centrale onderzoeksvraag in de CO₂-monitor is wat de verwachte prognose is in de uitstootontwikkeling. Hiervoor is een doorkijk gegeven naar 2030. De grootste daling wordt verwacht in categorie elektriciteit. Door de toename van energieopwekking door zon en wind op land wordt een daling verwacht van 39 kton CO₂-uitstoot. Daarmee zou de jaarlijkse uitstoot neerkomen op 4 kton. De verwachting is dat de uitstoot door landgebruik verder daalt naar een halvering ten opzichte van 1990.

De uitstoot door mobiliteit is weerbarstiger, dit betreft een derde van onze totale CO₂-uitstoot. Deze blijft naar verwachting steken op 11% daling. Complex is dat deze uitstoot grotendeels verklaart wordt door Rijks- en provinciewegen waar wij geen directe invloed op hebben.

De uitstoot in de landbouwsector zou in 2030 neerkomen op 20% daling. Belangrijke opmerking is dat (toekomstig) stikstofbeleid nog niet meegerekend kan worden in deze daling. De industrie in Koggenland beslaat 5% van de totale CO₂-uitstoot. In deze categorie wordt een daling van 20% verwacht. Voor de gebouwde omgeving wordt een daling verwacht van 40%.

Figuur 3. Uitstootprognose per sector

Continu doorwerken aan uitstootvermindering

In 2030 wordt een totale uitstootreductie van 36% verwacht ten opzichte van 1990. Het klimaatprobleem is weerbarstig en de gevolgen werken door tot in de haarvaten van onze samenleving. Ondanks dat is de CO₂-monitor een hoopvolle doorkijk naar het doel van een energieneutraal Koggenland in 2050. Duidelijk wordt dat er al veel gebeurd is maar ook nog veel moet gebeuren. Een onderwerp dat doorlopend de aandacht krijgt in beleid en de uitvoering hiervan: De inspanningen om meer zon- en windenergie op land te ontwikkelen, de aandacht nu en in de toekomst voor het warmtevraagstuk in de uitvoering van de Warmtetransitie en het isolatievraagstuk. Ook het ondertekenen van het Energiebesparingsakkoord is hierin een belangrijke stap. De komende jaren zullen we samen met het bedrijfsleven, de landbouw en industrie blijven zoeken naar verduurzamingskansen. We blijven doorbouwen aan een oplossing voor het klimaatprobleem via een sterk ondernemersklimaat waarin verduurzaming een economische kans is.

In de uitstootontwikkeling is zichtbaar dat we in een versnelling zitten in het terugdringen van uitstoot waarin de snelste daling in de afgelopen 10 jaar hebben bereikt. We richten erop om via huidig en toekomstig beleid die versnelling door te zetten.